

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

„Novi Slovenski Štajerc“ izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četrť leta 50 vin; plačuje se naprej. — Posamezna šteť 6 v. Oznanila po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Slovenski poslanci v deželnem zboru v Gradcu.

Dovolj smo že razjasnili, kako krivičen je volilni red za Štajersko, kjer imamo mi Slovenci od 71 deželnih poslancev le 10, torej niti sedmi del ne, akoravno nas je tretjina vsega štajerskega prebivalstva in bi na vsak način bilo pravično, ako bi mi imeli 24 poslancev. Vsled hude bolezni poslanca dr. Dečka iz Celja pa je bilo zadnji čas samo 9 poslancev v deželni zbornici. Vsak pameten človek ve, kako težko stališče ima potem taka peščica proti veliki večini, Dosegla bi rada marsikaj, a meščansko-nemška večina, v katerej sedi posebej oblastno dobroznani Ornig, odbije ali vsaj ovira vsako večjo zahtevo, ki jo stavijo naši poslanci v korist našega slovenskega kmetskega ljudstva. Vsakdo nam pritrdi, da ni prijetno biti poslanec pod takimi okolnostmi. Za vzgled samo en primer: Ob koncu zasedanja deželnega zbora je v imenu slovenskih poslancev govoril poslanec Robič proti temu, da bi imela kmetijska družba odločevati kaj pri nastavljanju vinskih nadzornikov, kakor jih zahteva nova vinska postava, ki stopi v veljavo v decembru tega leta. Gotovo je imel popolnoma prav, kajti kmetijska družba ima odbornike iz celega Štajerskega, posebej od Zgornještajerskega, kjer se ne pridela niti kapljice vina. Skoro enako je na Srednještajerskem, kajti tukaj se pridela le nekaj slabe kiselce, ki le kvarijo ime našemu dobremu in pristnemu vinu. Torej po vsej pravici osrednji odbor kmet. družbe nam za Spodnještajersko nima nastavljanja vinskih nadzornikov. Pa Nemci in posebej nemški meščanski poslanci si hočejo zagotoviti moč, ki bodo jim gledali skozi prste, ko bodo kvarili po svojih kletah naše dobro vino, oni hočejo, da bodo ti ljudje Nemci. Ob tej trmi so bile zastoj prepričevalne besede poslanca Robiča in pa upravičene zahteve naših slovenskih poslancev. Kakor tukaj, tako se godi v nešteti drugih slučajih, povsod nemška meščanska večina grdo izrablja svojo moč v nemško-meščanske koristi. Povsod se drži gesla: Nemcu meščanu groš, a slovenskim davkoplačevalcem — knof.

Kljub tem neznosnim razmeram pa so zahtevali in dosegli naši deželni poslanci marsikaj. Tukaj prinašamo v pregledu njihove predloge:

Poslanec dr. Jurtela s tovariši je stavil sledeči predlog glede nadaljevanja uravnave Pesnice v drugem ali srednjem delu:

Visoki deželni zbor naj sklene:

1. Deželnemu odboru se nalaga, naj takoj, ko bodo dela v 3. delavnem oddelku, dovršena, začne s projektirano ureditvijo Pesnice v 2. oddelku, katero naj tudi v najkrajšem času izvrši; 2. naj temu primerno postavno zavaruje troške za izvedbo ureditve Pesnice na ta način, da bodeti dežela in država prispevali zato v isti meri, kakor je ureditev tretjega delavnega oddelka.

V predlogu zahtevano nadaljevanje ureditve Pesnice je tembolj nujno potrebno, ker je ta voda v I. oddelku že popolnoma urejena.

Pri utemeljevanju svojega predloga je naglašal, da so povodnji v srednjem delu sedaj večje, ker priteče voda naglo iz skoraj popolnoma uravnanega zgornjega, mariborskega dela z veliko naglico. To so posebej opazovali v občinah Moškanjci, Mezgovci, Slomi, Dornova, Pacinji in višje gor. Naglašal je tudi, da je orodje sedaj tam in tudi izurjeno delavstvo, da torej deželo manj stane, ako takoj z uravnavo nadaljuje.

Poslanec Roškar je stavil nekaj dni podoben predlog, samo da je zahteval, naj se odpravijo in odkupijo mlini. Po našem mnenju to ni prav, kajti kmetje pesniške doline in pa deloma Slovenskih goric bi imeli preveč daleč k mlinom, ali pa bi morali naravnost moko v mestih kupovati. Pesnica se da prav dobro urediti tako, da bo brez vsake škode, ljudstvu pa v veliko korist domači mlini ostanejo. To nam gotovo prizna tudi poslanec Roškar.

Dr. Jurtela in dr. Ploj s tovariši sta stavila tudi predlog za dež. pomoč onim prebivalcem rogaškega okraja, kjer je letos zopet hudo potolkla toča ter uničila vse upe. Pri utemeljevanju svojega predloga je dr. Jurtela posebej povdarjal, da pač tudi nemški poslanci posebej dež. odborniki morajo pripoznati veliko bedo, saj leži v teh krajih Rogaška Slatina, kjer je bilo več poslancev, da so se lahko sami prepričali, ako so hoteli.

Poslanec dr. Ploj je predlagal in pri utemeljevanju posebej priporočal nesrečne pogorelee v ptujskem okraju v Mihovcih in Zdrgonji vasi.

Priporočajte, naročajte in širite „Novi Slov. Štajerc“!

Še važnejši je bil njegov obsežen predlog in temeljit zagovor, da je treba kmetskim posestnikom pri-skrbeti iz deželnih in državnih sredstev veliko bolj po ceni modro galico. Koliko je mogel tozadevno do sedaj doseči, to smo poročali že zadnjič. Pridržujemo si o tem predmetu še besedo za obširno poročilo.

Poslanec Roškar se je potegoval za podporo in olajšave posestnikom v gornjeradgónskem okraju.

Poslanec dr. Hrašovec se je z veliko vnemo potegoval za uravnavo Hudinje in stavil nekera vprašanja na deželnega namestnika v slovenskem jeziku, kar je bilo nestrpnim Nemcem tako neprijetno, da so pobegnili iz dvorane vsi. No, gospodje se ne branijo slovenskih davkov, torej bodo se morali privaditi tudi naši materni besedi! Vsakemu svoje.

Razne žaljive pripombe pri tej priliki je pozneje odločno in krepko v imenu Slovencev zavrnil dr. Jan-kovič.

Poslanec Vošnjak se je potegoval v raznih zadevah za svoj volilni okraj, posebej je zahteval ureditev in razširjenje poštne in telefonske zveze.

Poslanec Roš se je z veliko vnemo potegoval za napravo vzornega vinograda v laškem okraju ter za napravo trsnega matičnjaka, kjer bi se dobivale dobre vinske trte. Povdarjal je, kaka krivica se dela kmetom v tem oziru v njegovem okraju.

Poslanec Kočever je zahteval skupno s poslancem dr. Plojem popravilo dravskega nabrežja v ormoškem okraju ter uravnavo Drave sploh. Pri tej priložnosti je dr. Ploj naglašal, naj vendar dežela in država bolj skrbijo za kmete ob Dravi, katerim dela ta reka toliko škode leto za letom.

Slovenski poslanci so imeli še več poročil, zahtev in govorov, a vseh tukaj ne moremo obravnavati, bilo bi preobširno. Lahko rečemo, da so storili svojo dolžnost, ako niso dosegli še več, kriva je nemško-meščanska, našim zahtevam seveda sovražna večina. Zato je in ostane naša zahteva: *Pravičen volilen red!*

Šole nam dajte!

Kmalu se zberejo državni doslanci spet na Dunaju, da izražajo in zastopajo želje ter zahteve svojih volilcev poleg drugih svojih opravil.

Tisočkrat izrečena, a žalibog še vedno neodpravljena resnica je, da mi Slovenci na svoji zemlji nimamo onih pravic, ki nam gredo, da trpimo krute krivice in zapostavljanja povsod od strani avstrijske naše vlade, ki služi drugim narodom, a ne ozira se na naše zahteve in na naše raznovrstne potrebe. Prežalostna resnica je, da je tega v marsičem kriv naš osebni in strankarski prepričanje, a kriva je pred vsem vlada, ako nam ne daje naših pravic, ampak se vklanja le gospodstva željnimi Nemcem.

Zopet odhajajo naši poslanci na Dunaj in zopet jim polagamo na srce naše zahteve. Pred vsem naj ne zabijajo na naše šolstvo.

Ljudske šole.

Težke doklade plačuje naše ljudstvo za ljudsko-šolske stavbe. Sovražnik napredka in izobrazbe na-

šega ljudstva bi bil tisti, ki bi si drznil trditi, da niso potrebne, a srce boli človeka, ako sliši in vidi, kako tlači to breme naše kmetско ljudstvo. Naš narod ne sme zaostati za drugimi še bolj kakor je, a godi se mu, kakor lačnemu ubožcu: lačen je, pa nima, s čim bi si kupil hrane. Ljudstvo tudi mora napredovati v izobrazbi, a denarja ni. Zato ni zadosti, ako se stavi ta ali oni pohleven predlog, ampak z vso vnemo je treba **skupno** delovati, da se kmetskim občinam to breme olajša. Kolikor je nam znano, so vse stranke in vsi izvoljeni in neizvoljeni kandidati obljubili ljudstvu to, torej pač lahko vsaj to zahtevo **skupno** in z vnemo zastopajo. Nekaj se naj doseže, ali da se ljudska šola podržavi, ali da vsaj država prispeva k novim stavbam.

Srednje šole.

Huda krivica pa se nam Slovincem godi tudi pri srednjih šolah. Le pomislimo: na Avstrijskem — izvzeto je Ogersko, Hrvatsko in Bosna s Hercegovino — je letos 244 gimnazij in 131 realk in sicer 133 nemških, 52 čeških, 43 poljskih, 5 ruskih, 5 hrvatskih in 6 italijanskih gimnazij. Med realkami je 64 nemških, 41 čeških, 11 poljskih, 4 italijanske in 1 hrvatska realka. To imajo drugi narodi, a mi Slovenci do sedaj še nimamo ne ene slovenske popolne gimnazije in ne ene realke. Eden in pol milijona nas je, a srednje šole nimamo nobene svoje. To je v nebovpijoča krivica. Tudi Slovenci plačamo davke, tudi Slovenci dajemo vojake, zato zahtevamo tudi mi svoje pravice. Če imajo avstrijski Italijani, katerih je komaj okrog 600.000, 6 gimnazij in 4 realke, ali ne gre po vsej pravici tudi nam primerno število srednjih šol!? Vsi avstrijski narodi imajo nekaj, le mi nič.

Kakor z realkami in gimnazijami, tako je tudi z učiteljišči. Tudi tukaj se nam ne godi bolje, akoravno vsak pošten človek uvidi in pa zdrava pamet kaže, da morajo tudi učiteljišča biti slovenska, ako hoče učitelj res postati to, kar se pozneje od njega zahteva.

Druge šole.

Rabimo pa tudi vsakovrstne druge šole, pred vsem pa kmetijske, kjer se bodo sinovi slovenskih kmetov učili, kako se z umnim gospodarstvom čim največ pridela in kako si kmet v sedanjih časih najbolj pomaga. V mestih je treba slovenskih obrtniških in drugih strokovnih šol.

Slovenski poslanci, ne pozabite na naše šolstvo, saj postavite najtrdnější temelj našemu blagostanju, ako dosežete kaj za izobrazbo slovenskega naroda. Za obilne naše davke mora nam država tudi — nekaj dati!

Domače novice.

Državni zbor na Dunaju ima dne 16. t. m. svojo 21. sejo. Po preteku več kot dvamesečnih počitnic se snidejo poslanci, da bodo pred vsem rešili nagodbo z Ogrsko. Kakor je čitateljem večinoma znano, imajo tudi Ogrji za dežele ogersko-hrvatske krone svoje ministre in ti sklepajo z avstrijskimi vsakih deset let, koliko imamo plačati mi in koliko Ogrji ter Hrvati za

skupne zadeve, ki so pred vsem vojaštvo izvzemši domobrance, vojna mornarica, zunanje zadeve, skupna državna banka in nekatere druge zadeve. Ko se vladi — avstrijsko in ogersko ministerstvo — pogodita, predložita skupne sklepe vsaka svojemu državnemu zboru na Dunaju in v Pešti, da poslanci sklenjeno odobrijo ali zavržejo. O delovanju državnega zbora in naših poslancev posebej bomo vedno pregledno poročali.

Nezaslišano površni so uradniki pri ptujskem okrajnem glavarstvu. V svojem uradnem listu z dne 26. sept. naznanjajo, da se proda iz državnih nasadov več vrst in več tisoč sadik za gozdove po nizkih cenah. Ob enem pa določajo zadnji čas za prošnje in oglasitve prvi oktober, tako da ni kmetom mogoče oglasiti se pravočasno. To je nezaslišna malomarnost in vnemarnost. Taki oglasi bi se morali objavljati vsaj 14 dni ali pa en mesec poprej. Ali pa so bile mogoče sadike za gozd tudi naprej obljubljene in je za kmete ostalo le — naznanilo, kakor pri razglasu o sadnem drevju od strani deželnega odbora?

„**Le pridi v gor'co k nam**“, tako pravi slovenska pesem in tako vabijo sedaj vinogradniki prijatelje in kupce žlahtne vinske kapljice v Haložah in Slovenskih goricah. Res je toča veliko pobrala in mnogo je pozeblo, a nekteri kraji niso tako popolnoma prizadeti in v teh je zrastle prav dobro vino, ki čaka kupca. Zato kličemo vsem, ki ljubijo »Zavrčana« ali pa »Ljutomerčana« ter hočejo pri kmetih kupiti nepopačeno, pristno vino: **Le pridi v gor'co k nam!**

Ptujski „Štajerc“, odnosno njegov urednik je že zopet obsojen, ker je ostudno opsoval kmeta Visočnika. Dobil je 3 dni zapor ali pa mora plačati 30 K. Obsodila ga je ptujska okrajna sodnija, a mož ni bil zadovoljen in je napravil priziv, toda okrožna sodnija v Mariboru je obsodbo potrdila.

Bo treba le bolj resnično in pošteno pisati, ljubi »Štajerc«, sicer bo več kazni in zaporov, kakor je v letu dni!

Polenšak v Slov. goricah. Dopisnika in častilca nemškutarskega ptujskega »Štajerca« smo zasačili pri nepoštenem dejanju, kako je hotel napraviti z gnjilimi hruškami sovraštvo med narodnima predstojnikoma Kovačecom in Šorijem. Mož je večer zdražbar in kmalu mu bomo pokazali pot v — kajho, če ne bo le dal miru. Sicer pa bosta imenovana zavedna predstojnika vedela naučiti tega zdražbarja poštenja!

Pošta Juršinci pri Ptuj je dobila po prizadevanju poslanca dr. Ploja pismonošo, ki bo redno dostavljal pisma na dom.

Grad Vurberk pri Ptuj s krasnimi gozdovi in sadonosniki je naprodaj. Slovenski kapitalisti naj skrbijo, da pride ta graščina v slovenske roke.

Ormoška grajščina je dobila novega lastnika. Preteklo nedeljo jo je kupil Nemec Pongratz, ker je slovenski konzorej kup seveda predolgo odlašal in zavlačeval . . . Po toči zvoniti — pa nič ne koristi.

Naročniki našega lista v ptujskem okraju, pozor! Dognali smo, da se naš list, zlasti v ptujskem okraju jako neredno dostavlja našim naročnikom. Vzrok temu je protiagitacija neke slovenske stranke in Štajercijanec. Mi prosimo vse naročnike, naj dobro pazijo na

osebe, ki bi utegnile naš list zadrževati ali ga vničevati ter naj nam to takoj naznanijo, — če le mogoče z dokazi. Priskrbeli bomo, da bo takemu nestrpnežu za vedno minilo veselje uničevati liste.

Sv. Anton v Slov. goricah. (1653 grozdov na enej trti.) Pred 7 leti sem vsadil vkoreninjeno rozgo York-Madeire zadi za hišo poleg plotu. V tem kratkem času sem jo razpeljal po plotu 30 korakov na dolgo. Letos smo šteli grozde. York-Madeira ali drobna izabela se ubrani trtne uši in tudi peronospora ji ne škoduje veliko. Vino je črno in dobrega okusa. Veliko bolje nego izabela, katera se trtni uši ne ubrani, kakor vidimo povsod.

Ljutomer. Dne 2. okt. obhajala sta v Cezanjevcih Franc in Marija Dunaj srebrno poroko v krogu svojih sorodnikov, prijateljev in sovaščanov. G. Franc Dunaj je izboren gospodar, vzgleden rodoljub, okr. odbornik, ud okrajnega šolskega sveta itd. Na predvečer priredilo njima je domače gasilno društvo krasno ovacijo s petjem. Vzgleddima zakoncema še mnoga leta! Pri veselem sestanku spomnili so se tudi »Dijaške kuhinje v Mariboru« ter nabrali 13 K. Živel!

Podporno društvo za ubožne otroke Franc Jožefove šole v Ljutomeru vabi vse prijatelje šolske mladine, na **tombolo**, ki jo priredi dne 20. oktobra 1907 (žegnanjska nedelja) v gostilni g. Ivana Vaupotiča v Ljutomeru ob 6. uri zvečer. — Prosi se narodna društva ljutomerska in okolice, da ta dan ne priredijo lastnih zabav. K mnogobrojni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

Samonemške nakaznice dobivamo iz Maribora in njegove okolice. To dejstvo ni posebno priporočljivo za naše tamošnje rojake. Člen 19. drž. tem. zak. je veljaven za vse državne urade in tudi za vse poštne urade v Avstriji. Da se ta postava krši napram nam Slovincem, krivi smo si sami s svojo popustljivostjo in mlačnostjo. Zahtevajmo povsod in vedno le **dvojezične** tiskovine, ako že samoslovenskih ni; nikar in nikdar pa se ne zadovoljimo s samo nemškimi. Le z odločnim nastopom za svoje pravice bomo tiste si tudi oveljavili.

Krivic v Slovenjem gradcu misli storiti vlada Slovincem s tem, da namerava imenovati za popolnoma slovenski naš okraj Nemca. Pa krivi so tega v veliki meri naši takozvani voditelji in poslanci. Le spomnimo se koliko shodov, koliko zborovanj se je priredilo, kjer se je hujskalo brata proti bratu, v slovensko ljudstvo se je sejalo medsebojno sovraštvo, a koliko izmed vseh govornikov je bilo, ki so nastopili proti kričečim krivicam, ki se nam Slovincem godijo povsod? Prav malo, oziroma nič. Taki smo: med seboj se prepiramo in ne pustimo soseda, če ima malo drugačno prepričanje, a težki, tuji jarem nosimo radovoljno vsi skupaj. Kje je naša pamet, kje ponos, ali so udarjeni s slepoto voditelji in ljudstvo?

Maribor. Na realko je imenovan za ravnatelja Robert Bittner z Dunaja, na učiteljišču pa za vadnico tudi Nemec Herbst. Tako gre vedno naprej in bo šlo povsod, dokler bodo imeli slovenski politiki samo čas za medsebojno pobijanje ter bodo puščali v nemar narodno čast in narodno korist.

V Pobržu pri Mariboru je pogorela hiša Franca Večernika.

100leten mož. V Slovenski Bistrici so v četrtek pokopali gostača Matijo Perka iz Zgornje Bistrice, ki je bil star 100 let. Pokojnik je bil do zadnjega čil in čvrst ter zelo marljiv in delaven mož.

Med vagonke odbijače je prišel na postaji v Ormožu sprevodnik Jožef Hanke, ki so ga mrtvega potegnili na prosto. Zapustil je vdovo s 5 otroki.

Z moževo puško se je ustrelila posestnica Marija Putrih v Brezjah pri Bizeljskem. Najbrž se ji je — zmešalo.

„Šulverein“ v Vojniku. Ljudje so po pravici zgubili vse zaupanje v nemško šulverajnsko šolo, ker so se prepričali, da se ne naučijo otroci tam prav nič, posebno pa ne tega, kar je kmetskemu ljudstvu potrebno. Tako je prišlo, da ima ta šola v Vojniku samo 4 učence v prvem razredu.

V Brežicah se pritožujejo zaradi vedenja tamošnje poštariče. Opozarjamo še enkrat vse naše čitatelje, da zbiramo dokaze in prosimo vse, naj nam natanko in zanesljivo poročajo, kje, komu in kedar se je kaka krivica dogodila. Mi hočemo brezpogojno red in ne pustimo žaliti našega slovenskega ljudstva.

Gospodinjstvo šolo osnujejo pri šolskih sestrah v Celju.

Razposajenost se kaznuje. V Savodni pri Celju je imel deček Fr. Erjavec navado, da je skakal in se obešal na dirjajoče vozove. Te dni pa je prišel z nogo v kolo, ki mu jo je zlomilo.

Križevska pošta na Murskem polju dobi še enega poštne pismonoša; s tem se je ljudem zelo ugodilo, ker se bo dostavljala pošta sedaj vsaki dan vsem sosednim občinam. Za to se je posebej potegoval poslanec dr. Ploj in kakor vidimo, s popolnim uspehom. Hvala mu!

Divje pišeta nemška lista »Deutsche Wacht« v Celju in »Marburger Zeitung« v Mariboru proti Slovencem sploh in poslancu dr. Ploju posebej. Bridko tožita, da ima pri ministrih veliko vpliva in veljave. Rojaki, kmetje! Ali ni tak mož najbolj pravi, ki se ga bojijo in napadajo nemškutarski meščani, nemški uradniki in protestantje ter verski odpadniki?

Nesreča pri igri z orožjem. 15letna Ivan Klofara in Jožef Brilej v Zdoleh pri Kozjem sta se igrala z nabasanim samokresom tako nerodno, da je šel naboj Brileju v desno stran prsi in da ta najbrž ne bo okreval.

Poštno ravnateljstvo v Gradcu je po poročilu »Grazer Tagblatta« razposlalo po vseh uradih okrožnico s pozivom, naj se prosijo slovenski uradniki na Spodnještajersko. Če je to resnično, ni to nič čudnega, ampak je samo pametno, ker slovenski uradnik pač najuspešnejše uraduje med Slovenci. Mi neprenehoma zahtevamo to in nebroj prošenj in pritožb smo poslali na ravnateljstvo in več tudi na ministerstvo, da očitno dokažemo, da nemški poštni uradniki niso za naše kraje, ker škodijo poštnemu uradu še bolj pa ovirajo razvoj prometa. Pozivljamo vnovič, naj nam vsi naši bralci poročajo točno z dokazi, ako se je zgodila kteremu kaka krivica, ali je nered na pošti ali pa je bil kdo celo zasmehovan!

Gosp. Hubertu Wagnerju, c. kr. sodniku v Šmarju, slednji opomin. V 26. številki svojega lista z dne 20. sep-

tembra letos smo opozorili sodnika g. Wagnerja na člen XIX. drž. tem. zak. ter zahtevali, da s slovenskimi strankami dopisuje slovenski. Kot v odgovor na to zahtevo poslal je dne 24. septembra na mestno hranilnico ljubljansko zopet nemški dopis glede dolga neke umrle slovenske stranke. To je dokaz, da gosp. sodnik, kateremu smo mi gori imenovano številko lista poslali, nalašč dopisuje s slovenskimi strankami nemški! Prav! Vendar naj si g. Wagner zapomni, da smo odpravili iz naših krajev glavarja Underaina in Vistarinja, priskrbeli raznim uradom ukore ter bomo tudi napram njemu — dasi sodniku — vedeli najti svoje pravice. Smešiti in zaničevati se ne damo od nikogar, ki se živi od nas in med nami, bodisi potem glavar, sodnik ali kak drugi nemški uradnik. Naročnike in prijatelje našega lista pa zopet prosimo, naj nam gredo tudi nasproti ti osebi na roke ter nas podpirajo s poročili in dokazi. Ko nabereмо primerne gradiva, oglasimo se na merodajnem mestu.

Bodimo vendar že dosledni! Letos spomladi smo se pritožili na poštno ravnateljstvo v Gradcu o poštarju v Pristovi, ki je k slovenskim krajevnim imenom na pismih pripisoval nemške izraze. Poštno ravnateljstvo je tudi naši pritožbi ugodilo ter pristovskemu poštarju z ukorom prepovedalo pripisovanje nemških imen na slovenskih pismih. Tako je postopalo nemško poštno ravnateljstvo v Gradcu. No, in naša slovenska inteligenca — sicer ne vsa, pač pa večinoma?! Ne mine skoraj tedna, da bi ne prejeli pisma, na kojem se pod »Ljubljano« spakuje še »Lai-bach«, kakor da bi hotel pisalec svetu pokazati, da zna tudi — nemški. Tako smešenje samih sebe je vredno najostrejših graje. Vsak poštni urad, vsaka ambulanca ima svoj krajevni in poštni imenik, v katerem so kraji in pošte navedene tudi v slovenskem jeziku. Ako prihajajo popolnoma slovensko naslovljena pisma k nam iz Amerike, pač smemo zahtevati, da bo slovensko naslovljena poštna pošiljatev našla svojega naslovljenca, ki je od nas oddaljen le kakih 10 do 20 kilometrov. Veliko potrebnejše je, da vsak odpošiljatelj napiše na hrbtu svoj naslov. Na jedni strani se potegujemo za slovenske napise, za slovenski jezik, na drugi strani pa pišemo sami nemške naslove, se med sabo pogovarjamo nemški itd. Kje je tu doslednost?! **Beseda naj se kaže v dejanju in dejanje naj podpira besedo**, le potem si bomo priborili vpliv in spoštovanje pri svojih nasprotnikih. — Brez zamere!

Ljubljanski trgovci in obrtniki so si osnovali denarno zadrugo, ki vrši vse denarne posle. Z deleži po 100 K so na ustanovnem občnem zboru zložili takoj 29.000 kron glavnice. Želeti je res, da si utrdi ljubljansko slovensko trgovstvo svoje stališče ter vzgoji prav mnogo dobrih, vestnih solidnih trgovcev posebno za Spodnještajersko.

Nismo dolžni razumeti slovenski, tako se je začel nad spoštovanim naroduim župnikom Ražunom v Celovcu uradnik na železnici. Skliceval se je na to, da je Celovec nemško mesto, kar pa v resnici ni res, ker biva tam in v okolici tisoče in tisoče Slovencev.

Pa, dragi rojaki, kmetje in drugi Slovenci, učimo se iz tega! Na Spodnještajerskem ni enega okraja, ki bi imeli Nemci večino, samo par nemškutarskih gnezd

imamo, kjer živijo po naši milosti takozvani Nemci. Spodnještajersko se po pravici na vsak način mora imenovati *slovenska zemlja*, zato recimo tudi mi povsod, pri vseh uradih, na poštah, glavarstvih, sodnijah davkarijah ter drugih uradih: *Tukaj je slovenska zemlja, slovensko ljudstvo, nismo dolžni znati in govoriti tujega jezika!* Vračajmo jednako z enakim, ne dajmo se zasramovati in tlačiti!

Za uniforme državnim uradnikom hoče vlada dati približno 15 milijonov kron. Vsi državni uradniki bi torej vedno morali nositi uniformo, to pa v prvi vrsti zato, da se ne bi mogli udeleževati shodov in veselje, kjer se govori proti vladi. To je velikanski, popolnoma nepotreben izdatek in zanesljivo pričakujemo od vseh poslancev, da poučijo vlado, da porabi ta denar za koristnejše in potrebnejše naprave.

Svojega pijanega očeta je ubil Jožef Grmek iz Proseka na Primorskem, ker je branil svojo mater. Oče je prišel namreč pijan domov in je začel pretepavati svojo ženo. Sin Jožef ji je pritekel na pomoč ter zadržal očeta, da se je skrila mati, a zato je napadel oče sina. Ta se je branil z nožem in nesrečno zabodel očeta, da je ta drugi dan umrl.

Davek iz neumnosti. Preteklega leta (1906) je bilo skupno 91,588.000 loterijskih stav. Zastavilo se je v loterijo nad 33 mil. kron, vseh dobitkov pa je bilo leta 1906 le jeden milijon (1,163.291) kron. Naša država si je pridobila torej na loteriji 32 mil. kron. Za leto je torej precej davka iz neumnosti.

Za ribarstvo v Jadranskem morju se je ustanovila na Dunaju delniška družba z imenom »Dalmatia«. Osnovnemu občnemu zboru je predsedoval državni poslanec dr. Miroslav Ploj, sodelovali pa so najodličnejši možje češkega in hrvaškega naroda.

Novi pošti se ustanovite v Sromljah pri Brežicah in v Studencih pri Mariboru.

„Slov. Gospodar“ oponaša našemu listu, češ, da poročamo samo o delovanju dr. Ploja in dr. Jurtela. Resnica je, da poročamo o delovanju teh dveh poslancev primeroma več, kakor od drugih, ker sta ta dva toliko prijazna, da pošiljata uredništvu potrebne podatke, drugi štajerski poslanci pa ne. O uspehih naših poslancev pa poročamo prav radi in naj jih ima potem Peter ali Pavel. Odkrito se jih veselimo, ako so koristni slovenskemu narodu v obče in kmetskemu ljudstvu posebej. Prosimo le, da bi nam gospodje poslanci prav mnogokrat postregli s poročili o občekoristnih svojih pridobitvah!

Sicer pa naj oponaša »Slov. Gospodar« najprej sebi, ako se spominja zadnjega zasedanja v državnem zboru. Tudi »Posavsko stražo« naj opomni! Mi imamo prostor za vsakogar, za vsako rodoljubno delo, le za prepir in hujskanje med lastnimi brati ne, ker smo prepričani, da tako početje ne koristi prav nič nikomur, razven gospodstva in vlade željnim politikom. Star, a vedno resničen je pregovor: »Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima.« In ta tretji so nemški uradniki, nemčurski meščanje in nemški kapitalisti, nemška vlada. *Nikdar ne bi stal slovenski kmet in slovenski delavec tako bojazljivo in ponižno pred imenovanimi oholeži, če bi se govorilo in delalo po vseh shodih obeh strank toliko in tako ognjevit, kakor se je sejalo sovraštvo, prepir in strast.* Tudi bi mu bila

prihranjena marsikatera bridka ura in sitnost pri uradih.

Torej le glejmo vsaki na svoj prag, da bo čist!

Ozke zveze išče »Slov. Gospodar« med našim listom in g. dr. Jurtelom. Radovedni smo zakaj? Ali naj se menda sramuje dr. Jurtela »Nov. Slov. Štajerca«, ki neizprosno zastopa blagor in koristi našega ljudstva, ali pa se menda naj mi sramujemo dr. Jurtele, katerega je označil celo dr. Korošec na zaupnem shodu v Ptuj kot delavnega, poštenega, rodoljubnega moža?

Sad medsebojnega prepira. Kakor poročajo že vsi listi in bo najbrž tudi resnica, dobi slovenska Ljubljana za približno 100 nemških dijakov — **nemško gimnazijo**. Ta sramota, ki zadene ves slovenski svet, je zgolj posledica večletnega medsebojnega prepira kranjskih Slovencev. Namesto, da bi obe stranki postopali složno, sporazumno in odločno vsaj v **narodnih vprašanjih**, ne morete niti tukaj zatajiti svoje mržnje. Govori se, da je to sramoto zakrivila »Slovenska Ljudska Stranka«, koje vodja je dr. Šusteršič.

Naj bi ta žalostni slučaj v Ljubljani služil štajerskim Slovincem v poduk, kam da pripelje medsebojna nesloga in hujskanje. Mi odkrito želimo, da bi v tem dejanju štajerski slovenski poslanci in narodni voditelji ne posnemali svojih kranjskih tovarišev.

Konec žganjarja. V Podgori na Koroškem je žganjar Jožef Ogris vsled preobilo zaužite pijače zblaznel. Zaprl se je v sobo, kjer je zažgal posteljo, si prerezal žile in klical na pomoč, sedeč ob goreči postelji. Ko so prišli sosede in s silo odprli vrata, je nesrečnik že umrl vsled izkrvavljenja.

Nemško. Umrl je veliki vojvoda badenski Fridrik I. v visoki starosti. Bil je izredno priljubljen na Nemškem. Kot eden prvih nemških knezov se je v francosko-nemški vojski leta 1870—1871 odločil, da se je osnovala iz številnih kraljestev, velikih vojvodstev, kneževin in grofij sedajno nemško cesarstvo.

A mi prosimo več zanimanja za naš list. Zopet in zopet nam prihajajo obširna očitajoča pisma, od nekaterih naročnikov, ki baje že več mesecev niso dobili našega lista. — Mi smo že večkrat prosili, da nam vsakdo, ki v določenem času lista ne prejme, to **takoj sporoči** po reklamaciji, za kar ni treba družega, ko osminko pole papirja in par besed. Da mi ne moremo vsakemu osebno prinesiti lista, je pač lahko umljivo; dostikrat je napačen tudi naslov, ki nam ga naročnik pošlje. Pomota pa je mogoča povsod. Kdor pa se šele čez **več mesecev** spomni, da našega lista ne dobiva, kaže, da se posebno pač ne zanima zanj. — Torej povsod natančnost!

Dopisi.

Iz Ruš. Dne 8. m. m. se je blagoslovila planinska kočja pri Sv. Arihu na Pohorju. Darežljivost naših rodoljubov in pa lepo vreme sta pripomogla, da se je slovesnost iztekla najsijajnejše. Kočo je blagoslovil č. g. prof. dr. Medved iz Maribora ter pozdravil planinsko društvo z navdušenimi besedami. Tudi ljubljansko plan. društvo in mariborsko nemško pl. društvo ste poslali svoje zastopnike. Zastopnik mariborskega nem. planinskega društva je v nemški besedi pozdravil naše

društvo ter pohvalno naglašal velike zasluge slov. plan. društva in rekel, da je Nemcem „jako žal“ da je usoda uničila slavni »Žigertov stolp«, ki je stal ne daleč od imenovane koče. Končno je še izjavil, da nem. plan. društvo želi še nadalje skupno delovati s slovenskim društvom, za kolikor jim bodo narodne razmere dopuščale. To so bile sicer lepe besede iz ust nemškega zastopnika. Našemu poročevalcu so se zdele precej hinavske. Mi bi le hoteli vprašati, kakšno korist pa ima slov. plan. društvo v družbi z nemškim plan. društvom? Menda to, da mora slovensko društvo Nemcem na korist napravljati, zraven slovenskih tudi nemške kašipote, med tem ko nemško društvo napravljaja *samo nemške*. — In, ko bi Slovenci tirjali od Nemcev, naj bi tudi oni napravljali vsaj v naših krajih dvojezične kašipote, bi Nemci že rekli, da jim je skupno delovanje s Slovenci „nemogoče“.

Vsak trezen šlovek mora sprevideti, da je skupno delovanje slov. plan. društva z nemškim — za Slovence le škodljivo. Tedaj proč s tako družbo! Ker vsakomur je vendar znano, da nem. plan. društvo deluje povsod v ponemčevanje slovenskih krajev; slovenska plan. društva pa morajo temu nasprotovati, in kako je tedaj tukaj mogoče „skupno“ delovanje takega slovenskega in nemškega društva?

Nemara se bosta še „Ciril Metodova“ družba in „Nemški šulferein“ združila v — »skupno« — delovanje!

Kjer se nas Nemci bojijo, tam si iščejo z nami družbe, da bi nas vsaj izkoriščali, če nas že vničiti ne morejo.

Iz Celovca se nam piše: Nov škandal se je zgodil te dni zopet v Celovcu na glavnem kolodvoru c. kr. državne železnice. Družba sv. Mohorja je pričela z razpošiljanjem svojih knjig za tekoče leto ter se je v to svrhu poslužila, enako kakor prejšnja leta, dvojezičnih vozniških listov. — Službujoči uradnik pa je sedaj ne oziraje se na to, da so te pošiljatve namenjene vse v izključivo slovenske kraje, naenkrat začutil v sebi potrebo, zahtevati, da se mu mora poleg slovenskega besedila napisati vse tudi v nemškem jeziku, ter je kratkomalo sprejem bal z družbenimi knjigami zavrnil z značilno opombo, da **smatra on tako postopanje za izzivanje** (provokacijo). Odbor se je na to predrznost pritožil pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Beljaku, odkoder pa do danes ni dobil še nikakega odgovora ter bode podvzel potrebne korake, da pride ta zadeva v razgovor tudi v državnem zboru, na kar opozarjamo vse naše čč. gg. državne poslance obeh slovenskih klubov s prošnjo, da se blagovolijo z vso odločnostjo za stvar zavzeti, ker si vendar ne smemo pustiti kratiti naših pravic po kakem nadutem nemško-nacionalnem uradniku, kateremu je treba enkrat za vselej povedati, da naj pusti politiko doma ter naj je ne zanaša v urad. Pa tudi to naj se mu pove, da je on tu zaradi ljudstva in ne ljudstvo zaradi njega. Za prevažanje družbenih knjig plačujemo ogromne vsote denarja raznim železnicam vsako leto, in zato naj se nam delajo težkoče in sitnosti od strani uradnikov?! Kaj takega ne bomo trpeli. — Čč. gg. poverjenike družbe sv. Mohorja torej vljudno prosimo, da blagovolijo za knjige potrpeti toliko časa, da se zadeva končno

reši. — Obenem prosimo vse slovenske liste za ponatis teh vrstic.

Radgona. Radgonsko okrajno glavarstvo je oglasilo v svojem uradnem listu z dne 21. sept. 1907 pod št. 12255 neko svarilo pred raznimi agenti zavarovalnih družb. To seveda ni nič napačnega. Toda da se tam svari pred »gewisse Agenten slavischer Gesellschaften« pa je vredno, da se kaj pogovorimo. Mogoče je namreč, da so izdala slično svarilo tudi druga okrajna glavarstva.

Najprvo moramo obsojati način tega svarila. Ne imenuje namreč nikake družbe, temveč svari samo splošno in vendar je možno, da bi trpela vsled tega ta ali ona slovanska zavarovalnica kako škodo.

Cesarsko-kraljevih uradov je nedostojno, tako postopanje, ker je enako s sumničenjem brez dejanskih dokazov.

Ako pa že v resnici kaki sumljivi agenti krožijo do deželi, tedaj pa naj slavno glavarstvo naravnost pove ime one družbe, ki ne zasluži zaupanja, ne pa da svari splošno. Naloga in dolžnost države pa je itak zatreti vsako nepošteno oz. sumljivo tako družbo. S samo splošnim svarilom pa se lahko tudi odvzame ugled poštenim družbam. Zakaj pa se ne bi moglo naravnost povedati ime?

Iz gori omenjenega pa nekako sledi, da se gre samo za gonjo proti slovanskim zavarovalnicam in vemo zakaj!

Gospod glavarstveni tajnik (Grollnigg) je sam zastopnik neke zavarovalnice in se boji, da bi mu odvzela kaka slovanska zavarovalnica njegove stranke. Zato je najbrž skoval ono svarilo. Svarimo tega gospoda, da v prihodnjič taka svarila opusti, ako ni toliko mož, da bi imenoval naravnost njemu zoperne zavode.

Ž—i.

Od Sv. Marka. (Nasilnost uslužbencev Pongratzovih.) Bilo je meseca julija, ko so možje in mladeniči pomagali tukajšnjemu mlinarju mlin višje potegniti. Vlekli smo ga od poldne pa do večera. Ali hkratu, ko smo bili zvečer gotovi, pa pride tudi Pongratzov uslužbenec s puško na rami pomagat, sicer tedaj že ne mlina vleč, ampak da bi z nami vred po storjenem delu kaj piti dobil. Puško je dal nekemu fantiču, da jo je držal, on pa se je za vrv držal.

Pomenkovali smo se o vsem, pride še na vrsto škoda storjena po divjačini, s tem smo ga pa tako razjarili, da začne vse kar od kraja suvati, ko mu pa nekdo pove, da ne bo več maček streljal, začne tudi s puško zamahovati in groziti, da ustrelji, ako ne bo miru, potem dene naboj v puško in jo vzdigne visoko v zrak ter zakliče, naj gre k njemu, kdor si upa; nazadnje je še mahnil s puškinim kopitom po mirnem fantu Juriju Kokolj iz Novevasi. pa po nedolžnem.

Toraj ti ljudje imajo vse pravice, kar jih svet zmore, sme streljati vse, naj bo človek, pes ali mačka, to je njemu vse jedno. Dalje sme suvati od sebe, ako ga kdo kaj z lepo vpraša, kaj še le s hudim. Pravico ima tudi s puško udrihati po vsakem samo — po botru ne.

Skoraj, skoraj vam bo odklenkalo in ko boš zvržen, takrat bodo psi in mačke napravile veliko poje-

dino v veselje in zasluženje onemu, ki jih je tako dolgo s puško v roki branil sovražnikov.

A mi možje, ki nas tako rad po strani pogledaš, bomo ti zato prej eno lepo podoknico zapeli, narodno, ki se glasi:

M . . . lje nekdaž lovec postal,
Nekega dne v gozd se podal.

— — — — —
— — — — —

Pripomba uredništva: Priobčujemo ta dopis doslovno, ker je najmanj v dvojnem oziru poučljiv. Pred vsem se iz njega vidi, da lovski pazniki, ki so navadno kmetje, postopajo zelo sovražno proti svojim sovaščanom kmetom, kar je jako žalostno.

Kakor pri sv. Marku, nastopajo često tudi drugod v ptujskem okraju pazniki zelo surovo in se hvalijo, da imajo pri sodnji dovolj zaslombe!

Kažejo pa taki slučaji tudi jasno, da bodo morali nastopati naši kmetje z vso odločnostjo ter porabiti vse ugodnosti, ki jih nudi novi lovski zakon. Bralec, hranite dobro naše razprave o lovski postavi, da se boste vedeli natanko po njej ravnati,

Listek.

Naša sosečka.

Spisal Blaž Meznarič, kmet v Novi vasi pri Sv. Marjeti nižje Ptuja.
(Konec.)

Če pa ni hotel priti, je pač bilo brez njega. Pravico je imel priti vsak, kdor je imel pravico do ladij. Pridejo pa se tudi zagovarjat, če jih kdo toži in si mislijo, da tega niso krivi. Tožit pridejo tisti, katerim je kdo naredil kako škodo. Na sosečki se razgovorita in razločita, ali je res ali ne, in se tudi lahko poravnata, da se ogneta sodnijskih stroškov.

Župan (nekdaž »rihtar«) pozdravi vsakega in mu reče sesti. Prvo besedo ima župan. Golči se za sosečkah potreb, zaradi navažanja potov, zaradi popravljanja zvozvov³ in vsega, kar se tiče sosečke.

Župan sedi na prvem mestu, poleg njega zapisnikar, potem občinska svetovalca in potem po vrsti, kakor so premožni in kakor so prišli itd.

Če kdo ne govori prav, mu lahko vzame župan besedo. *Pa tudi županu se je večkrat namerilo, da so mu vzeli besedo, če je golčal slabo.*

Na sosečki prevzame drugi sosed ladje v skrb. Skrb za ladje gre od hiše do hiše vsako leto. Dosedanji varuh mora poprej ladje dobro osnažiti. Sosed prevzame snažne ladje. Nekdaž si je prinesel varuh veliko veslo na sosečko, ki ga je dal v roke sosеду v znamenje, da mu je dal skrb za ladje in odgovornosti.

Zdaj pride *macelj* na vrsto. Kdo ima skrb za macelj, mora skrbeti, da so na zvozu vedno dobri olihi⁴ zabiti. Za macelj plačata oba za vino, dosedanji in bodoči varuh. Skupaj plačata štefan vina.

Zdaj pa se sprejemajo novi posestniki v sosečko. To je *krst*. Na sosečki že pomanjkuje vina. Tiho vprašanje je, ali imamo novega virta med seboj. Navadno

je bil eden, včasih tudi dva. Zdaj se vpraša, kdo bo šel krstit? Kdo bo strežnik ali ministrant? Ker drugega takega ni bilo, so postavili vsakokrat mene za kaplana, kar sem menda jaz podedoval po svojem očetu. Hitro se mi zaveže rdeč robec čez mojo kapo, belo kiklo potegnejo iz škrinje in mi jo vržejo čez ramo. V roke si vzamem bukve, evangelij. Moj strežnik ima v roki luč, šalico vode in gre pred menoj v hišo, potrka na vrata, rekoč: »Hvaljen bodi Jezus Kristus.« Odgovor »Amen na veke.« Zdaj se išče nov krščenik. Ko ga najdejo, se reče, da smrdi. Ker še ni krščen, se mu reče: »Izberi si botra (kumeka) in zadobiš krst.«

Botri pa se odtegujejo, ker je taka šega, da mora potem dati boter za vino. Krščenik mora biti učen, da zgrabi katerega za roko. Katerega prime za roko, tisti mu pač ne more odreči.

Krščenik seže botru v roko in takrat se mu povejo dolžnosti, ki jih ima vsak gospodar v sosečki:

»Vsakemu moraš dati ladjo, moraš olihe zabiti in dobro voziti čez vodo, da ti ne bo treba ladje daleč vlačiti.«⁵

Nato poškopim botra in krščenika z vodo in ko odhajam, molim Rokus pokus.

S tem je konec moje besede.

V prejšnjih letih sta plačevala boter in krščenik vsak po štefan vina, zdaj pa že komaj spravita oba na 2 litra. Vse nazaduje. Pomalem bo izginilo vse.

Ko so računi končani in opravljeni, odidejo ljudje, ki so prišli samo na račun, plačevat ali terjat. Za domače kmete pa se začne *večerja*. Kaj je čakalo pri večerji, sem povedal že prej. Vrednost je bila nad 25 gol-dinarjev.

Plačalo se je iz občinskega denarja ali od *sosečkah računov*, ker se ne more reči »občinski denar«; občinske knjige imamo druge ko sosečke. V občinskih bukvah je tudi markovska vas.⁶

V prvih časih so se razhajali ob polnoči ali pa še celo v jutro, kakor sem pisal že prej. Šli so, kadar se je kateremu začelo dremati. Druzega dne so se drugič zišli in so povžili, kar so še imeli. Če je še kaj ostalo vina, imeli so prihodnjo nedeljo popoldne »talar«.

To je bilo. Zdaj je drugače. Zdaj imajo sosečki račun na krēmi in samo en večer, ker plačujejo malo, skoro pol manj, ko nekdaž. Vino pa je še enkrat dražje, »pravice« se plača pol manj, »popaše« skoro nič. Vsakdo pravi, da ima svojo pašo, čeravno pasejo ravno tako po sosečkem kakor prej. »Vladje« plačujejo zdaj 20 kr., nekdaž pa 25 kr. Hojke za ladijske deske so pa zopet enkrat dražje, ko so nekdaž bile, zato pa gre vse rakovo pot.

Mislim, da sem razodel vse, kar se tiče naše stare sosečke. Če ni kaj prav zapisano, popravite si, ker mi že roka slabo gre.

Sklenem pisanje s srčnim pozdravom.

Blaž Meznarič.

⁵ Tu se uganjajo neumnosti, pravijo se reči, ki se razumejo same ob sebi. Drugi okoli se smeja.

⁶ Sosečka je vsaka vas za sebe, občina pa ima po več vasi. V našem slučaju ima občina Sv. Marko dve sosečki: Nova vas in Markovci.

³ Zvoz je mesto ob Dravi, kjer se spravljajo vozovi v ladje in iz ladij (pristanišče).

⁴ Olihi so močni koli, zabiti v zemljo, ob katere se priklepajo ladje.

F. PAMM, Krakovo,

Zielonove ulice 3.

Razpožilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto bogato ilustr. cenike o urah, zlatnimi, srebrnimi, orodju in godalih.

Vsako ponarejanje kaznivo

Edino pristen je

THIERRYJEV BALZAM

z zeleno varstveno znamko z num. 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zapiralom K. 5.—

Thierryjevo centifolijsko**mazilo**

za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K. 3.—60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej.

Te dve domaći zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslovni.

Nastavlja naj se na lekarnarja A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Zaloge po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisoči izvirnih zdravilnih pisem zastoj in poštne ne prosto.

Poslavno zavarovano.



Edin pristen balzam lekarna „Angela varitar“

A. THIERRY
v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Priporočajte,
naročajte
in širite
„Novi Slov. Štajerc“!

Posojilnica v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Posojilnica v Celju

ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad

88.000 K

vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 milijonov K hranilnih vlog in nad

330.000 kron

rezervnega zaklada.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{4}\%$, posojilnica plačuje

rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni in hipotekarni kredit proti $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Posojilnica uraduje vsak dan od 9. do 12. ure
dopoldne razun nedelje in praznike.

Stanje hranilnih vlog:
nad 23 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
800.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah šte. 3

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopodne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nedvignjene obresti vsacega polleta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v $62\frac{1}{2}$ leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred n. pr. v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja tudi na menice in na vrednostne papirje.